

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **R. R.**, bývajúcej v B., zastúpenej spoločnosťou A., so sídlom v B., proti žalovaným **1/ S. P.**, bývajúcej v B., **2/ S. V.**, bývajúcej v B., obe zastúpené JUDr. Z. O., advokátkou v B., **o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14 C 155/1994, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. novembra 2011 sp. zn. 4 Co 180/2011, 4 Co 181/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ trovy dovolacieho konania, ktoré tvoria trovy právneho zastúpenia v sume 95,76 € do rúk alebo na účet JUDr. Z. O. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 9. februára 2011 č.k. 14 C 155/1994-550 určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobkyne R. R. a neb. P. V. patria nehnuteľnosti zapísané v KN pre k. ú. H. na LV č. X., parc. č. X. - zastavaná plocha o výmere X. m², parc. č. X. - zastavaná plocha a dvor o výmere X. m², parc. č. X. - rodinný dom č. X. o výmere X. m² a parc. č. X. - záhrada o výmere X. m² v hodnote 12 043,49 €, zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 26 351,67 € (79 387,52 Sk), zostatok pôžičky F. k 18.11.1991 278,83 €, zostatok pôžičky k 18.11.1991 484,56 €. Súd prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne predmetné nehnuteľnosti zapísané v KN pre k. ú. H. na LV č. X. v hodnote 12 043,49 €, zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. 13 175,83 €, zostatok pôžičky F. k 18.11.1991 v X. 139,41 €, zostatok pôžičky k 18.11.1991 v X. v sume 242,25 €. Ďalej súd určil, že do dedičstva po nebohom P. V. zomr. X. patria: aktíva –

suma 6 021,74 € titulom hodnoty X. z vyššie uvedených nehnuteľností, pasíva: zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. 13 175,83 €, zostatok pôžičky F. k 18.11.1991 v X. 139,41 €, zostatok pôžičky k 18.11.1991 v X. v sume 242,25 €. Vo zvyšku súd návrh zamietol.

Okresný súd Bratislava I opravným uznesením z 31. marca 2011 č.k. 14 C 155/1994-569 opravil bod 2. v poradí prvého výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 9. februára 2011 č.k. 14 C 155/1994-550 tak, že výrok: „2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 bol 26.351,67 €“ t.j. výrok správne znie: 2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 bol 2 635,18 € (79 387,52 Sk). Súd ďalej opravil bod 2. v poradí druhého výroku rozsudku tak, že výrok: „2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 13 175,83 €“ t.j. výrok správne znie: 2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 1 317,59 €. Súd opravil bod 2. pasíva v poradí tretieho výroku rozsudku tak, že výrok: „2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 13 175,83 €“ t.j. výrok správne znie: 2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 1 317,59 €. Súd opravil aj odôvodnenie rozsudku na 8. strane 2 odsek bod 2 nasledovne tak, že výrok: „2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 bol 26 351,67 €“ t.j. výrok správne znie: 2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 bol 2 635,18 € (79 387,52 Sk). Súd opravil odôvodnenie rozsudku na 9. strane 1 odsek bod 2 nasledovne tak, že výrok: „2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 13 175,83 €“ t.j. výrok správne znie: 2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 1 317,59 €. Súd opravil odôvodnenie rozsudku na 9. strane 3 odsek pasíva bod 2 nasledovne tak, že výrok : „2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 13 175,83 €“ t.j. výrok správne znie: 2. zostatok pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991 v X. vo výške 1 317,59 €. Zároveň vyslovil, že v ostatnej časti zostáva rozsudok nezmenený. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 164 O.s.p. Uviedol, že pri písaní výroku rozsudku došlo k zrejmej nesprávnosti spočívajúcej v uvedení nesprávneho prepočtu výšky zostatku pôžičky v S. k 18.11.1991 do meny euro s tým, že došlo k pochybeniu v poradí desatinnej čiarky, čím došlo k zmene sumy. V predmetnom rozsudku bolo v rámci výpočtu vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne zosnulého žalovaného pod bodom 2. uvedené, že zostatok pôžičky vedenej v S. ku dňu 18.11.1991 bol 26 351,67 € (79 387,52 Sk). V danom prípade došlo k zlému prepočtu sumy zostatku pôžičky do meny euro, pričom správne mala byť uvedená výška zostatku 2 635,18 € (79 387,52 Sk). Táto chyba v počítaní sa následne prejavila aj pri výpočte polovice zostatku pôžičky vedenej v S. k 18.11.1991. Taktiež vo výroku rozsudku,

v ktorom súd určil pasíva patriace do dedičstva po nebohom P. V. došlo k uvedeniu nesprávnej výšky zostatku pôžičky vedenej v S. ku dňu 18.11.1991 v X. vo výške 13 175,83 €, pričom správne mala byť uvedená suma 1 375,59 €.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne (proti opravnému uzneseniu) a žalovaných (proti rozsudku) rozsudkom z 9. novembra 2011 sp. zn. 4 Co 180/2011, 4 Co 181/2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie žalovaných pokladal za nedôvodné. Pokiaľ išlo o odvolanie žalobkyne, uviedol, že jej námietka, že bola uvedená do omylu vzhľadom na vyhlásenie rozsudku nebola dôvodná, pretože za sumami v Euro boli súčasne uvedené tieto sumy v zátvorke v Sk a už tu bol zrejvý rozpor medzi sumou v Sk a sumou v prepočte na Euro (sume 79 387,52 Sk nezodpovedala suma 26 351,67 €, ale suma 2 625,18 €). Pritom zo zisteného skutkového stavu bolo nepochybné, že zostatok pôžičky v S. ku dňu 18.11.1991 bol 79 387,52 Sk, čo predstavuje 2 635,18 €), rovnako došlo k posunutiu desatinnej čiarky pri sume 1 317,59 €.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie (v časti výroku, ktorým bolo potvrdené opravné uznesenie). Navrhla zmeniť rozsudok odvolacieho súdu tak, že potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa bez opravného uznesenia. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Uviedla, že rozhodnutie nebolo potrebné opravovať uznesením, pretože bolo správne. Uviedla, že nešlo o zrejmu nesprávnosť v písaní výroku a uvedenie nesprávneho prepočtu. Rozsudok, ako bol vyhlásený, tak jej bol aj doručený a preto nepodala voči nemu ani odvolanie. Opravné uznesenie pokladá za nezrozumiteľné, nečitateľné a nepreskúmateľné.

Žalované 1/ a 2/ navrhli dovolanie žalobkyne odmietnuť a priznať im náhradu trov dovolacieho konania, ktoré vyčísľili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Výrok rozsudku odvolacieho súdu o potvrdení opravného uznesenia nestráca povahu uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.), aj keď tvoril súčasť výrokovej časti rozsudku.

Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky vyššie uvedených uznesení, preto dovolanie podľa § 239 O.s.p. nie je prípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa odvolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľka vady v zmysle § 237 O.s.p. namietala, bližšie ich, okrem nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nekonkretizovala a vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nezistil ani odvolací súd.

Dovolaateľka namietala, nepreskúmateľnosť, nezrozumiteľnosť rozhodnutia pokiaľ išlo o opravné uznesenie. Dovolací súd sa osobitne zaoberal touto námietkou žalobkyne.

Vady konania vymedzené v zhora citovaných častiach ustanovenia § 237 O.s.p. sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré vydal opravné uznesenie a odvolací súd dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj so zreteľom na obsah odvolania žalobkyne). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Dovolateľka v dovolaní ďalej tvrdila, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

Záverom dovolací súd k námietke dovolateľky ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je

dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za 1 úkon právnej služby – vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu z 22. marca 2012 (§ 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, lebo nejde o vyjadrenie k rozhodnutiu vo veci samej). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 6, § 13 ods. 2 vyhlášky vo výške 80,50 € (jeden klient 40,25 €, dvaja klienti 80,50 €), čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,63 €, pri dvoch klientoch 15,26 €)] predstavuje spolu 95,76 €. Dovolací súd v súlade s ustálenou praxou nepriznal náhradu za prevzatie a prípravu zastúpenia, lebo JUDr. Z. O. žalované 1/ a 2 / zastupovala už v konaní pred odvolacím súdom ako aj súdom prvého stupňa.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. marca 2013

Za správnosť vyhotovenia :

Jarmila Uhlířová

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu